

คำนำ

โครงการสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนในการแก้ไขปัญหาวิกฤตหมอกควัน กิจกรรมการพัฒนาชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้การแก้ไขมลภาวะหมอกควัน ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน 2552 โดยเริ่มดำเนินการศึกษาสาเหตุและระบุพื้นที่ที่เกิดปัญหาหมอกควัน พร้อมทั้งคัดเลือกชุมชนที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาวิกฤตหมอกควันเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การแก้ไขปัญหาหมอกควันในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 50 ชุมชน จาก 25 อำเภอ มากกว่านั้นทางโครงการฯ ได้จัดตั้ง “กองทุนสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนในการแก้ไขปัญหาวิกฤตหมอกควัน” ขึ้นสำหรับให้แต่ละชุมชนได้นำไปใช้ป้องกัน เผาไร่และแก้ไขปัญหามอกควัน รวมทั้งใช้เงินกองทุนไปต่อยอดเพื่อเพิ่มพูนเงินกองทุนสำหรับใช้ประโยชน์สูงสุดในการป้องกันและแก้ไขปัญหาวิกฤตหมอกควันต่อไป นอกจากนั้นทางโครงการฯ ได้ศึกษาและเสนอรูปแบบทางเลือก (Alternative Models) แก่เกษตรกรรวมทั้งประชาชนในชุมชน เกี่ยวกับวิธีการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและปศุสัตว์ในครัวเรือน อีกทั้งจัดหาอุปกรณ์หรือครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับโครงการในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ให้เข้ากับแต่ละชุมชนตำบล หมู่บ้านในพื้นที่ศึกษาและพัฒนาหน่วยถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี พร้อมทั้งทางโครงการฯ ได้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาวิกฤตหมอกควัน” เพื่อเผยแพร่รูปแบบทางเลือกและปลูกฝังจิตสำนึกให้กับผู้นำชุมชน เครือข่ายชุมชนและเยาวชน ทั้ง 25 อำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ มากกว่านั้นทางโครงการฯ ได้จัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนในการใช้เทคโนโลยีและถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เหมาะสมต่อชุมชน อีกทั้งการสร้างความรู้ให้แก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนมองเห็นว่าปัญหาวิกฤตหมอกควันเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ทุกฝ่ายต้องร่วมกันแก้ไขปัญหามีใช่เป็นหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง นอกจากนั้นทางโครงการฯ ยังได้เพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างเครือข่ายชุมชน เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ และเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อสร้างพลังให้กับเครือข่ายการเผาไร่และปัญหามอกควันในทุกพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยกิจกรรมเครือข่ายสังคมออนไลน์ยังช่วยเปิดโอกาสและเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้กว้างขวางมากขึ้นและสอดคล้องกับพฤติกรรมของกลุ่มเยาวชนในปัจจุบัน

คณะวิจัย

กันยายน 2553